ชื่อเรื่อง การควบคุมโรคผลเน่าของลองกองภายหลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้น้ำยางพาราสด

ผู้แต่ง สุวรรณา ปัญญา

ที่มา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 84 หน้า. 2549.

คำสำคัญ ลองกอง; โรคผลเน่า; น้ำยางพารา

บทคัดย่อ

การสำรวจเชื้อราที่ติดมากับลองกองหลังการเก็บเกี่ยวจากสวนในเขตอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี พบปริมารเชื้อราแยกจากลองได้มากที่สุด ได้แก่ *Phomopsis* spp. เท่ากับ 76.29% รองลงมา คือ เชื้อรา *Lasiodiplodia theobromae, Cylindrocladium* sp., *Pestalotiopsis* sp. และ *Colletotrichum g!oeosporioides* เท่ากับ 60.48, 46.80, 43.46 และ 39.51% ตามลำดับ เมื่อนำเชื้อราดังกล่าวมาทดสอบความสามารถในการก่อให้เกิดโรคบนผลลองกอง ด้วยวิธีการทำแผล พบว่า เชื้อราทุกชนิดสามารถก่อให้เกิดโรคบนผลลองกองได้ แต่การปลูกเชื้อด้วยวิธีการไม่ทำแผล พบเชื้อราที่สามารถก่อให้เกิดโรคบนผลลองกองได้คือ *Phomopsis* spp., *Lasiodiplodia theobromae* และ *Cylindrocladium* sp. เมื่อศึกษาประสิทธิภาพของน้ำยางพาราสดในการยับยั้งการงอกสปอร์เชื้อราบนจานอาหารเลี้ยงเชื้อ พบว่า น้ำยางพาราสดที่ความเข้มข้น 12.5% สามารถยับยั้งการงอกสปอร์เชื้อรา *Colletotrichum g!oeosporioides* และ *Pestalotiopsis* sp. ได้ดีที่สุด ที่ความเข้มข้น 25% สามารถยับยั้งการงอกสปอร์เชื้อรา *Phomopsis* spp. และ *Lasiodiplodia theobromae* ได้ดีที่สุด และที่ความเข้มข้น 50% สามารถยับยั้งการงอกเชื้อรา *Cylindrocladium* sp. ได้ดีที่สุด และ การทดสอบการยับยั้งการงอกสปอร์เชื้อราบนผิวของผลลองกอง พบว่า น้ำยางพาราสดที่ความเข้มข้น 100% มีประสิทธิภาพดีที่สุด การศึกษาประสิทธิภาพของน้ำยางพาราสดร่วมกับสารเคมีในการควบคุมโรคผลเน่าของลองกองก่อนระยะการเก็บเกี่ยว 7 วัน พบว่า การใช้น้ำยางพาราสดความเข้มข้น 12.5% ร่วมกับสารเคมี carbendazim ความเข้มข้น 500 ppm ลดการเกิดโรค11.05% ในขณะเดียวกันการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียวลดการเกิดโรค 14.04% และ การศึกาประสิทธิภาพของน้ำยางพาราสดร่วมกับการดัดแปลงบรรยากาศในการควบคุมโรคผลเน่าของลองกองภายหลังการเก็บเกี่ยวพบว่า น้ำยางพาราสดที่ความเข้มข้น 12.5% มีประสิทธิภาพดีที่สุดในการลดความสูญเสียของโรคผลเน่า

การตรวจสอบหาสารออกฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อรา ซึ่งแยกได้จากน้ำยางพาราสดโดยการปั่นเหวี่ยงด้วยความเร็วสูง ด้วยเครื่อง Ultracentrifuge นำแต่ละส่วนมาทดสอบบน Thin layer

chromatographic plate (TLC) พบสารออกฤทธิ์สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อรา *Colletotrichum g!oeosporioides* บนบริเวณตำแหน่งระยะ R_f 0.88